

Udkast til grundlag for foreningen

ONE PEOPLE (arbejdstitel)

Bedre fællesskab mellem etniske danskere og nye danskere.

Ideen til dette grundlag har været undervejs i lang tid og udspringer af en lang række erfaringer med at skabe dialog på tværs – eksempelvis i Forumteatergruppen D-factor, i projektet Sammen og Forskellige, i foreningen VerdensBørn og gennem den flerkulturelle daginstitution Sesam.

HVORFOR EN FORENING?

Den politiske dagsorden og den offentlige debat er spækket med diskussioner og beslutninger, som forbinder indvandring og integration med noget problematisk. Retorikken og bevågenheden omkring flygtninge og indvandring er over årene blevet skarpere og skarpere. Det kan ikke undgå at smitte negativt af, når folk skal være sammen på tværs af om man har "etnisk dansk" oprindelse og har en anden etnisk oprindelse. Vi lever i et land, hvor "dem og os" bliver mere og mere udpræget.

I 2017¹ interviewede D-factor ca. 110 unge på ungdomsuddannelser om det at have en hverdag sammen på tværs af etnicitet, hudfarve, religiøse forskelle osv.. Eleverne sagde typisk, at det ikke var noget problem, men når de gik lidt nærmere ind i det, viste det sig, at det var en overfladisk kontakt. De unge sad ofte hver for sig i kantinen, de gik oftest ud af røg hver for sig, og de var sjældent sammen i fritiden. Det virker som om at det var tabubelagt at tale om at det er svært at være sammen på tværs.

På en SOSU-skole udtrykte elever det sådan: *"Vi går rundt omkring hinanden. Det er ikke fordi at vi ikke gerne vil være sammen. Men der er ikke nogen, der tør at tale om det. Der er bare ikke en måde at gøre det på. Vi er bange for at skabe mere afstand fra hinanden"*.

Mange etniske danskere har de bedste intentioner om at møde studiekammerater og kollegaer åbent og ukompliceret. Men ofte er det ikke nemt at agere på en passende måde ind i en belastende diskurs af "dem og os". Vi har ofte hørt etniske danskere sige, at de er bange for at træde folk med anden etnisk baggrund over tæerne. *Hvordan kan man tale sammen uden at det bliver et problem, siger de?*

"Jeg kender godt til det der med, at der bare er spørgsmål, man er bange for at stille", siger Peter Goul Andersen, etnisk dansk lærerstuderende om at skulle være sammen med studerende med anden etnisk baggrund. *"Så bliver det kunstigt og så holder man hellere op med at forsøge, men søger i stedet danskere ligesom én selv"*. Han siger også: *"Jeg har skammet mig over mine*

¹ I 2017 interviewede D-factor ca. 110 unge fra 4 forskellige ungdomsuddannelser om det at skulle være sammen på tværs af kulturforskelle, fordomme m.m.. Det var grundlaget for den forestilling, som fik navnet Akavet og Anderledes.

fordomme. Hvordan kan det være, at jeg tænker sådan? Men det er jo forståeligt, at man har dem, fordi der er sådan en negativ diskurs i debatten”.

I folkeskoler opstår der også skillelinjer mellem elever med etnisk dansk og anden etnisk baggrund. Det er bl.a. dokumenteret i forskning af Laura Gilliam, at skolen reproducerer etniske skel². Det betyder, at børn uforvarende kommer til at blive bærere af ”dem og os”. Børn med anden etnisk baggrund kategoriserer ofte sig selv som ”indvandrere” og ”udlændinge”³ og nogen tager decideret afstand fra at være danske, men søger en tilknytning og identitet i deres forældres oprindelsesland, selvom de ofte har et meget overfladisk forhold til denne. Det gør dem mere udsatte for marginalisering og sociale problemer.

I det danske samfund er der en tendens til at integration udmøntes som en envejs-proces, så integration udelukkende handler om de mennesker, der i nyere tid er kommet her til landet. Det betyder bl.a., at de ses mest som ”indvandrere”, ”tosprogede”, ”anden etniske”, ”udlændinge”, ”muslimer” fremfor mødre, studerende, forbrugere, børn, glade, ulykkelige, fri og ufri. De oplever dermed en form for andetgørelse.

”Jeg er bange for at blive indædt”, sagde Nadia, en kvinde med marokkanske rødder i vores netværk. ”Vi oplever at vi ikke bare er, men altid er oppe imod noget. Er vi integrerede nok? Er vi for lidt, for meget, forkerte danske? Der ligger altid den altoverskyggende følelse af, at vi tilhører en ubestemt mængde af folk, som vi kategoriseres sammen med uanset, hvordan vi opfører os”.

Digteren, Özcan Ajrulovski har beskrevet det i sin digtsamling⁴ :

*”Jeg sidder fast
mellem den jeg er
og de fordomme
der er om mig
mellem den jeg er
og alle de bokse
jeg ikke passer ind i
mellem hvor jeg er
og hvor jeg kommer fra”*

Et ”dem og os” bliver nærmest en selvfølge, så at vi ikke registrerer, at det er svært at være sammen på tværs. Det bliver almindeligt og forventeligt, at kontakten på tværs er overfladisk, intetsigende eller problematisk. Eller at vi helt holder os hver for sig. Men afstand og mangel på kontakt giver grobund for udviklingen af mytedannelser, fordomme og fjendebilleder, radikaliserende og parallelsamfund.

Derfor er der brug for et sted, hvor vi kan så at sige øve os i at være sammen. Det lyder måske lidt overdrevet. Men det at få væltet en usynlig mur af ”dem og os” mellem os giver ikke bare sig selv.

² PhD af Laura Gilliam: De umulige børn og det ordentlige menneske. Aarhus Universitetsforlag 2009.

³ <http://antropologisk.dk/specialedatabase/integrationens-paradoks/> Læs evt. kandidatafhandling af Mette Houlberg: Integrationens Paradoks.

⁴ Özcan Ajrulovski: Jeg vågner som fremmed.

Det er ikke bare kulturforskelle og fordomme, der er i spil. Måske er det i virkeligheden det, der fylder mindst, men i stedet en overskyggende negativ kollektiv diskurs omkring indvandring og integration, som fylder i mødet mellem os. I al fald er der en opsplitning mellem os, som betyder at det ofte kræver mod, træning, indlevelse, indsigt og optimale rammer for at bryde med "dem og os" og lære hinanden rigtigt at kende.

DIALOGISK INTEGRATION SOM METODE OG VÆRDI-GRUNDLAG

Aktiviteter i ONE PEOPLE skal bygge på nogle dialogiske præmisser, som er defineret som dialogisk integration.

Dialogisk integration er et paradigmeskifte i integration, hvor vi flytter os fra at se på integration som en envejsproces, der kun handler om folk med indvandrerbaggrund, til at se integration som en dialogisk proces, der handler om os alle. Integration handler således om at skabe et møde mellem en oprindelig etnisk dansk befolkning og de nye borgere, som kommer til landet. Det er ikke ensbetydende med, at fx flygtninge ikke skal lære dansk og have et job og en uddannelse. Det skal de ligeså vel som alle andre her i landet. Ved at ændre vores fokus til det, der sker MELLEML "gamle danskere" og "nytilflyttede danskere" bliver vi bedre i stand til at finde det fælles frem mellem os og skabe et "vi" frem for at det bliver et "dem og os", der fylder.

Dialogen skal opstå ved, at parterne finder et fælles tredje. Det skal forstås som noget fælles toneangivende, der betegner og fylder i relationen frem for noget, der skaber modstand og modsætninger. Det kan både være noget konkret, men også bare en følelse af at dele noget.

Når det sker, oplever parterne at mødes i en lige relation. Det betyder at forskelle mellem dem ikke er modsætninger, men opleves som nuancer og naturlige forskelle mellem os. Fx at vi finder det interessant, at andre har en anden religion end vores egen og kan møde det åbent og nysgerrigt, frem for at gøre vores egen religion til mere rigtig og bedre end den andens.

Dialogisk integration har indbygget en gensidighed i relationen. Når vi mødes i en lige relation og vores forskelle ikke er bedre end den andens, opstår nemt nye indsigter, fordi der ligger en vis form for delagtiggørelse i den andens forståelse, valg og anskuelser.

I kraft af de mange erfaringer, som vi har med dialogisk integration i årenes løb, bringer vi ideer, øvelser, metoder og tilgange ind, som gør det nemmere at få praksis og konkret handling ind i det, der er foreningens formål.

FORMÅL

Foreningen har et formål om at styrke fællesskab, dialog og forståelse mellem børn, unge og voksne med etnisk dansk og anden etnisk baggrund med særligt fokus på:

- At medvirke til at begge parter bliver fri af alle de måder, som "dem og os" og envejs-integration spiller ind og i stedet flytte sig over til en tilgang, der bygger på dialogisk integration.
- At støtte at begge parter kommer ud af berøringsangst, usikkerhed, fremmedangst, at blive udsat for "andetgørelse" og lignende, som kan opstå i møder på tværs.
- At virke for at styrke inklusion af børn, unge med anden etnisk baggrund ved at støtte dem i at blive fri af andetgørelse osv..
- At støtte at etniske danskere får større viden og indsigt i, hvilke dilemmaer og forhold, som børn, unge og voksne med anden etnisk baggrund oplever ved at være minoritet i DK.
- At udvide danskheds-begrebet, så det kan rumme alle, der uanset oprindelse, religion eller kulturbaggrund føler, at de er danske.

Foreningens aktiviteter tilstræber følgende kendetegn:

- At rette sig ligeligt mod såvel etniske danskere som folk med anden etnisk baggrund
- At fastholde forskellighed som en ressource og forskelle som noget naturligt er synlige i fællesskaber.
- At vi har en nogenlunde jævn repræsentation af etniske og anden etniske i foreningens aktiviteter, bestyrelse og lignende.
- At forskelle mellem folk med etnisk dansk oprindelse og anden etnisk oprindelse mødes i en lige relation og skaber grobund for at finde det, der samler på tværs.
- At alle aktiviteter har rod i det danske samfund

FORENINGENS ERFARINGSGRUNDLAG

Dialogisk integration er udviklet gennem eksperimenter, metode- og erfaringsudvikling i forskellige projekter og daginstitutioner. Kimen til det går helt tilbage til starten af 00'erne, hvor Karen Nørskov var leder af en flerkulturel daginstitution ved navn Sesam, hvor de første erfaringer med dette opstod. Disse blev sidenhen videreført i en forening ved navn VerdensBørn. Med Karen som igangsætter/udvikler og Lars Uggerhøj som formand blev nogle retningslinjer for dialogisk integration formuleret og på den måde var det muligt efterfølgende at igangsætte projekter som byggede på dialogisk integration. VerdensBørn blev nedlagt i 2014, og i nogle år, var der ingen aktiviteter. Men i 2016 startede vi op med forumteatergruppen D-factor igen. Vi hører ind under FO-Aarhus. Under alle aktiviteter i tidens løb har vi lagt vægt på at lave evalueringer og erfaringsopsamlinger for at gøre det muligt at udvikle konceptet dialogisk integration.

EKSEMPLER PÅ AKTIVITETER

Forumteatergruppen D-factor

Gruppen spiller primært for unge på uddannelser, skoler og i beboerhuse. En forestilling består typisk af små scetches, som viser de konflikter og dilemmaer, som kan opstå, når unge skal være sammen på tværs af kulturforskelle, berøringsangst og fordomme. Det er publikums opgave at løse konflikterne, hvilket giver refleksion, ny øjne på hinanden og ny forståelse. Der er 6 spillere i D-factor, som spiller frivilligt. Gruppen er fungerende nu. Se www.d-factor.dk

Sammen og Forskellige

Unge med etnisk dansk og anden etnisk baggrund sammen med en projektleder gik ud og afholdt workshops for elever i folkeskolen mhp. at styrke fællesskab på tværs mellem etnisk danske elever og elever med anden etnisk baggrund. Afsluttet projekt okt. 2018.

Forskel-lighed

Som udvikleren publikation, der formidler guidelines og interaktive øvelser til at styrke fællesskab på tværs. Unge frivillige samarbejder med en projektleder om at udvikle og facilitere workshops på skoler og uddannelser for at udvikle øvelserne, som så samles i en publikation, der kan købes eller downloades gratis.

Tværetniske samtalsaloner

Folk i forskellige aldre med etnisk dansk og anden etnisk baggrund mødes i samtalegrupper, og med støtte fra en facilitator nedbryder vante barrierer på tværs af etniske og aldersmæssige forskelle for at blive klogere på hinanden og sig selv.

Andre løbende aktiviteter i foreningen kunne fx være at:

- Afholde debatarrangementer, som sætter fokus på, hvordan etniske danskere og folk med anden etnisk baggrund kan skabe fællesskab på tværs.
- Tilbyde mindre kursusforløb om det at have et dialogisk mindset i integration, både med teori og interaktive øvelser, som betyder at man praktiserer det.
- Fællesspisning og uformelt socialt samvær blandt aktive i foreningen.

På sigt kan medlemmer selv tage initiativ til at iværksætte projekter.

Januar 2019. Karen Nørskov - i samarbejde med Ane Olesdatter, Lars Uggerhøj, Shaymaa Najjar og Fatima Joafi.